

Редакційна колегія:

Безлюдний Олександр Іванович	Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор
Сокирська Владилена Володимирівна	Проректор із наукової роботи та міжнародного співробітництва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат історичних наук, професор
Бріт Надія Михайлівна	Директор Регіонального центру навчання іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат педагогічних наук, доцент
Заболотна Оксана Адольфівна	Завідувач кафедри іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор
Вінг Тетяна Олександрівна	Заступник декана з наукової роботи факультету іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат філологічних наук, доцент

Відповідальний за випуск: кандидат філологічних наук, доцент **Вінг Т.О.**

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність уміщених у збірнику матеріалів

341 **Збірник наукових праць студентів та молодих учених (За матеріалами міжнародної наукової конференції «Трансформації в українській освіті і наукових дослідженнях: світовий контекст», 25-26 травня 2017 р.) / упоряд. Т.О. Вінг. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. – 226 с.**

До збірника увійшли матеріали досліджень студентів та молодих учених філологічного та педагогічного напрямів, які обговорювалися на Міжнародній науковій конференції «Трансформації в українській освіті і наукових дослідженнях: світовий контекст», зокрема: академічна мобільність як інструмент входження України у світовий освітній простір, освітня теорія і практика у світовому контексті, мовний дискурс у соціальній і освітній практиці, шкільний учитель іноземних мов нового покоління тощо. Видання призначене для науковців, аспірантів, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться здобутками у галузі освіти.

Драч Вікторія СПОСОБИ ВЕРБАЛЬНОГО ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ.....	51
Дудик Наталія ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ У СВІТЛІ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	54
Журавель Марина СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК АНТРОПОНІМІЧНИХ СЛОВНИКІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ЛЕКСИКОГРАФІЇ.....	58
Замотайло Анастасія ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИКИ КРОС-КУЛЬТУРНОГО АНАЛІЗУ.....	61
Зевченко Тетяна ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСУ.....	65
Кавун Юлія СЕМАНТИЧНІ ТА КОМУНІКАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ СИНОНІМІВ У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	69
Клименко Людмила СИМВОЛІКА ЧИСЕЛ ТА КОЛЬОРІВ В НІМЕЦЬКОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ.....	71
Кобилянська Вікторія ПАРАДИГМАТИКА ЗВОРОТНИХ ДІЕСЛІВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	76
Ковальчук Анастасія, Радченко Павло НІМЕЦЬКІ ОСОБОВІ ІМЕНА У ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ЗВОРОТАХ.....	79
Колісніченко Ангеліна ВПЛИВ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	82
Коломієць Мальвіна ОСОБЛИВОСТІ СУБСТАНДАРТНОЇ ЛЕКСИКИ ТА ЇЇ КЛАСИФІКАЦІЯ.....	85

функціонирований в сучасному англійському мові : автореф. дис. канд. філол. наук : 10.02.04 / С. С. Григорян ; Моск. гос. пед. ин. – М., 1988. – с.16.

6. Филімонова, О. Е. Емоціологія тексту: аналіз репрезентації емоцій в англ. тексті : учеб. посібник для студентів высш. учеб. заведений, навчаючихся по напрямленню «Філологічне освітання» / О. Е. Філімонова ; Рос. гос. пед. ун-т. – СПб. : Кн. Дом, 2007. – с. 447.

Наталія Дудик
УДПУ імені Павла Тичини

ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ У СВІТЛІ ВИКЛИКІВ XXI СТОЛІТТЯ

Умови соціально-економічного розвитку України сьогодні вимагають нових пріоритетів у діяльності викладача ВНЗ. У своїй професійній діяльності викладач повинен орієнтуватися на інноваційні підходи до навчання студентів, постійно підвищувати свій фаховий рівень, організувати навчально-виховний процес з урахуванням вимог і тенденцій сучасного розвитку суспільства. Викладач вищого навчального закладу XXI століття має володіти основами науково-методичної та навчально-методичної роботи у вищій школі, методами і прийомами усного і письмового викладення навчального матеріалу, сучасними освітніми технологіями, активними методами навчання, основами використання інформаційних технологій у навчальному процесі, методами формування навичок самостійної роботи студентів.

Вітчизняні та зарубіжні вчені приділяють значну увагу розробці проблем професійної підготовки майбутнього викладача іноземних мов. Цій проблематиці присвячені праці О. Бердичевського, О. Бігіч, Ж. Вітліна, Т. Зубенко, Л. Кадченко, М. Князяк, О. Кузнєцової, С. Ніколаєвої, В. Пасинок, Н. Савчак, Н. Склярєнко, Т. Шкваріної та ін. Зміни в теоретико-методологічній моделі освіти, активізація інноваційних процесів у освітній сфері, диверсифікація навчальних програм вищої школи, підвищення рівня технічного оснащення навчального процесу, міжпредметної інтеграції, зміни у запитах ринку

інтелектуальної праці, підвищення ролі активності викладача вищої школи визначили у нашому суспільстві новий концептуально-методологічний підхід до викладання навчальних дисциплін, зокрема й іноземної мови.

Викладач ВНЗ повинен уміти організувати навчальний процес з метою задоволення індивідуальних навчальних потреб студентів, формування у них компетентностей, необхідних для виконання професійних завдань у майбутньому, вмінь самонавчання і самовдосконалення упродовж життя.

Втім, відзначимо, що важливе місце серед складників професійної компетентності викладача іноземних мов посідає методична компетентність, яка є стрижнем професійної компетентності, готовності і здатності до різних професійних завдань з урахуванням професійної етики.

Характеризуючи структуру предмета "Іноземна мова", слід зазначити, що процес навчання здійснюється в руслі культурологічного, лінгвістичного, лінгвокраєзнавчого, комунікативного і ситуативно-тематичних підходів. Це висуває ряд важливих вимог до педагога-професіонала у сфері іноземної мови, а саме – бути джерелом достовірних і коректних знань з предмета, носієм іншомовної культури, організатором продуктивної, ситуативно-тематичної комунікації, що призводить до розвитку і виховання студентів у цілому і дозволяє виробити особистісні сенси суб'єктів навчально-виховного процесу у ВНЗ і оцінити всю організовану діяльність.

Теорію і практику підготовки майбутнього викладача іноземної мови визначають зараз два основні параметри: мовна політика і характерне для неї "міжкультурне вимірювання". Для викладачів іноземної мови характерна загальнотеоретична та загальномовна направленість.

На сьогоднішній день актуальними проблемами у підготовці майбутніх викладачів іноземної мови є необхідність навчити студентів швидко аналізувати і відтворювати потрібну інформацію; самостійно шукати нову інформацію з різних джерел, вміти користуватися інформаційно-комунікаційними технологіями; користуватися різноманітною довідковою літературою; працювати зі схемами, таблицями, картинами; знати і застосовувати прийоми швидкого читання, використовувати прийоми розуміння тексту; досконало застосовувати загально-мовленнєві вміння і навички.

Беззастережною вимогою до педагога є досконале володіння

матеріалом навчального предмету, який викладається. Професійна діяльність викладача вищої школи багатоаспектна, охоплює наукові пошуки, суто викладацьку діяльність, методичну роботу, виховний та організаційний вплив на студентів, самовдосконалення. Професійна компетентність викладача базується на спеціальній науковій, практичній та психолого-педагогічній підготовці. Необхідною умовою є його загальнокультурна та гуманітарна компетентність, гуманістичні особистісні якості, відповідальність за результат власної діяльності, мотивація до самовдосконалення, креативність, володіння інноваційною стратегією та тактикою, гнучкою адаптацією до зміст змісту та умов професійної діяльності.

Проблема формування педагогічної компетенції майбутнього викладача іноземної мови об'єктивно набуває все більшої актуальності завдяки ускладненню і постійному розширенню соціального досвіду, сфери освітніх послуг, появи інноваційних типів навчальних закладів, авторських педагогічних проектів, технологій, виникненню різних форм презентації і переробки інформації, зростаючому рівню запитів соціуму. Відповідно, майбутній викладач іноземної мови має володіти педагогічною компетенцією, як готовністю на якісному рівні організувати результативний процес формування у майбутніх фахівців знань, вмінь і навичок з іноземної мови, достатніх для взаємодії в іншомовному середовищі; формувати в них у навчально-виховному процесі ВНЗ знання про культуру народів світу, виховувати їх на засадах національних та європейських демократичних цінностей; володіти методологією та досвідом аналізу педагогічного процесу у вищій школі, спрямованістю до активної науково-педагогічної діяльності.

Одним з важливих компонентів структури якостей викладача іноземної мови є здатність до контролювання рівня розуміння студентами мовного матеріалу, визначення мовленнєвих успіхів студентів та коригування їх навчальної діяльності. У цьому процесі орієнтиром має слугувати мета навчити студентів самостійно діставати знання, знаходити власні помилки та вдосконалювати свій рівень володіння іноземною мовою.

Поряд з високим рівнем розвитку методичної компетентності викладач іноземних мов ВНЗ повинен бути медіа грамотним та ІКТ-компетентним, готовим і здатним до самовдосконалення, саморозвитку і самореалізації; знати, як об'єднати світові інформаційні технології з кращими у світі методами викладання і навчання з тим, щоб вчитися по-новому.

Сучасна мовна освіта стала іншою, для неї характерно: міждисциплінарна інтеграція, багаторівневість, варіативність, орієнтація на міжкультурний аспект оволодіння іноземною мовою. Оволодіння іноземними мовами є джерелом взаємного збагачення, взаєморозуміння і співробітництва, сприяє спілкуванню і взаємодії, відкриває можливості професійної мобільності, працевлаштування, освіти і доступу до інформації. В сучасних умовах різко підвищується суспільна потреба у фахівцях, які добре володіли б іноземними мовами як засобом міжкультурного спілкування. Розширення міжкультурних зв'язків між країнами, в тому числі й України, вимагає перегляду усталених поглядів на систему підготовки викладачів іноземних мов.

Стрімкий розвиток інформатизації суспільства, інтенсивність процесів, які впливають на умови і якість професійної діяльності викладача ХХІ століття зумовлюють, на думку В.О. Гринько, необхідність його професійної мобільності. Останнє поєднує в собі успішність адаптації у професійному середовищі; сформовану внутрішню потребу особистості у змінах; готовність до самовдосконалення, саморозвитку і самореалізації (як у професійному, так і в повсякденному житті); здатність проектувати і реалізовувати власне професійне зростання з урахуванням специфіки педагогічної професії, освітянських інновацій, тенденцій розвитку ринку праці та міжнародних і національних освітніх систем, досвіду педагогічної діяльності; педагогічну рефлексію, що є важливою якістю викладача іноземних мов вищого навчального закладу як посередника у діалозі культур.

Отже, відкритість сучасного освітнього простору, всебічна інформатизація суспільства, інтеграція міжнародного освітнього досвіду у навчально-виховний процес вітчизняної вищої школи спонукає учених до подальших наукових пошуків, позитивним результатом яких є розширення і конкретизація компонентного складу професійної компетентності викладача іноземних мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гринько В. О. Психологічні засади розвитку професійної мобільності викладача вищої школи: дис. ... канд. психолог. наук: 19.00.07 / Гринько Вікторія Олександрівна. – Київ. – 2012. – 203 с.
2. Майер Н. В. Вимоги до сучасного викладача іноземних мов вищого навчального закладу / Н. В. Майер // Іноземні мови. – 2013. - №3. – 19-24.
3. Сабатовська І. С. Професійні якості в діяльності викладача

вищої школи / І. С. Сабатовська // Тридцята ювілейна Міжнар. наук.-практ. конф. "Інноваційний потенціал світової науки XXI сторіччя" – Режим доступу: <http://nauka.zinet.info/24/sabatovska.php>.

4. Шишко А. В. Комунікативна компетенція як складова педагогічної компетентності майбутнього викладача / А. В. Шишко // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. - 2015. - № 2 (10). – С.245-250.

Марина Журавель
УДПУ імені Павла Тичини

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК АНТРОПОНІМІЧНИХ СЛОВНИКІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ЛЕКСИКОГРАФІЇ

Англійська лексикографія як мистецтво і практика укладання словників виникла в Англії в 597 році після прийняття християнства і безупинно розвивалась протягом багатьох століть. Англійські антропоніми знаходять своє відображення в словниках із перших етапів розвитку лексикографії у Великій Британії. Аналізуючи історію розвитку, слід виділити 6 основних періодів:

I – період «глосаризації» – від створення вокабуляру і глосаріїв до перших двомовних англо-латинських словників (V–XV ст.);

II – період «словників важких слів або «hard words» – це вже більш-менш кваліфіковано і системно складені рукописи або письмові видання (XVI–XVII ст.);

III прескрептивний період – створення нормативних словників, підготовка і створення словників національної англійської мови (XVII – поч. XIX ст.);

IV – історичний період – складання словників на основі історичного принципу, формування авторської лексикографії (XIX ст.);

V – науковий дескриптивний період – становлення і розвитку теоретичної лексикографії, формування лексикографічної термінології, розвиток навчального, лінгвокультурного, ідеографічного, науково-технічного та інших напрямків лексикографії (XX ст.);

VI – науковий теоретичний період – розвиток когнітивної лексикографії, синергетичної лексикографії, створення нового